

ביצה לב

שמואל	ברייתא
חותמות שבקרקע שבת	מתיר, אבל לא מפקיע ולא חותך
שבכלים שבת	מתיר, ומפקיע, וחותך
חותמות שבקרקע יו"ט	אותו דבר
שבכלים יו"ט	אותו דבר

תירוץ 1: **ברייתא** - רבי מאיר היא, דאמר: **אף פוחת לכתחלה ונוטל**. ופליגי רבנן עליה, ואנא דאמרי כרבנן.

קושי: ומי פליגי רבנן עליה בחותמות שבקרקע? והתניא: **מודים חכמים לרבי מאיר בחותמות שבקרקע, שבשבת מתיר אבל לא מפקיע ולא חותך, ביום טוב מתיר ומפקיע וחותך!**

תירוץ 2: **שמואל** דאמר כי האי תנא, דתניא: **חותמות שבקרקע - מתיר, אבל לא מפקיע ולא חותך, אחד שבת ואחד יום טוב. ושכללי, בשבת - מתיר, אבל לא מפקיע ולא חותך. ביום טוב - מתיר ומפקיע וחותך. קושי**: תרצת לך רישא, אלא סיפא קשיא!

תירוץ: הא מני - רבי נחמיה היא, דאמר: **כל הכלים אין ניטלין אלא דרך תשמישן**.
קושי: אי רבי נחמיה - מאי איריא שבת? אפילו יום טוב נמי! וכי תימא: שניא ליה לרבי נחמיה בין שבות שבת לשבות יום טוב, ומי שניא ליה?

והתני חדא: מסיקין בכלים ואין מסיקין בשברי כלים	ותניא אידך: מסיקין בין בכלים בין בשברי כלים	ותניא אידך: אין מסיקין לא בכלים ולא בשברי כלים
הא רבי יהודה	הא - רבי שמעון	הא רבי נחמיה!

תירוץ: תרי תנאי ואלבא דרבי נחמיה.

שאלה: מאן תנא דפחיתת נר מנא הוא?

תשובה: אמר רב יוסף: רבי מאיר היא. דתניא: **כלי חרס מאימתי מקבל טומאה - משנגמרה מלאכתו, דברי רבי מאיר, רבי יהושע אומר: משיצרפו בכבשן**.

קושי: אמר ליה אביי: ממאי? דלמא עד כאן לא קאמר רבי מאיר התם - אלא דחזי לקבולי ביה מידי, אבל הכא - למאי חזי?
תירוץ: לקבולי ביה פשיטי.

גירסה 2

תשובה: אמר רב יוסף: רבי אליעזר ברבי צדוק היא, דתנן: **אלפסין חרניות טהורות באהל המת וטמאות כמשא הזב, רבי אליעזר ברבי צדוק אומר: אף טהורות כמשא הזב, לפי שלא נגמרה מלאכתן**.

קושי: אמר ליה אביי: דלמא עד כאן לא קאמר רבי אליעזר ברבי צדוק התם - אלא דחזי לקבולי ביה מידי, אבל הכא - למאי חזי?
תירוץ: לקבולי ביה פשיטי.

תנו רבנן: **אין פוחתין את הנר, ואין עושיין אלפסין חרניות ביום טוב, רבן שמעון בן גמליאל מתיר באלפסין חרניות**.

שאלת בירור: מאי חרניות?

תשובה: אמר רב יהודה: ערניות.

שאלת בירור: מאי ערניות?

תשובה: אמר אביי: צעי חקלייתא.

ואין עושיין פחמין.

קושי: פשיטא, למאי חזי?

תירוץ: תני רבי חייא: לא נצרכה אלא למוסרן לאולירין לבו ביום.

קושי: ובו ביום מי שרי?

תירוץ: כדאמר רבא: להזיע, וקודם גזרה, הכא נמי להזיע וקודם גזרה.

ואין חותכין את הפתילה לשנים.

קושי: מאי שנא בסכין דלא - דקמתקן מנא, באור נמי קא מתקן מנא!

תירוץ: תני רבי חייא: **חותכה באור כפי שתי נרות**.

דן: אמר רב נתן בר אבא אמר רב: מוחטין את הפתילה ביום טוב.

שאלת בירור: מאי מוחטין?

תשובה : אמר רב חנינא בר שלמיא (משמיה דרב) : לעדויי חושכא.
תני בר קפרא : ששה דברים נאמרו בפתילה, שלשה להחמיר ושלשה להקל.
להחמיר : אין גודלין אותה לכתחלה ביום טוב,
ואין מהבהבין אותה באור,
ואין תותכין אותה לשנים.
להקל : ממעכה ביד,
ושורה בשמן,
וחותכה באור בפני שתי נרות.